

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet
Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Beslutande
Minister
Ingrid Zetterman

Föredragande
Rättssakkunnig
Rasmus Lindqvist

Justerat
Omedelbart

Nr 50

Utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om tillhandahållande av digitala tjänster och till vissa lagar som har samband med den

ÅLR 2024/2062

129 Rk1a

Beslut

Landskapsregeringen beslöt lämna utlåtande till finansministeriet enligt bilaga **Rk1a24E31**.

Hänvisning
VN/9102/2023

Finansministeriet

Kontaktperson
Rasmus Lindqvist
rasmus.lindqvist@regeringen.ax
018 25 193

mikko.saarinen@gov.fi
emilia.laitala@gov.fi

Ärende

Utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om tillhandahållande av digitala tjänster och till vissa lagar som har samband med den

Bakgrund

Finansministeriet har begärt ett utlåtande av landskapsregeringen om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om tillhandahållande av digitala tjänster och till vissa lagar som har samband med den.

Syftet med förslaget är att överföra tillgänglighetstillsynen från Regionförvaltningsverket i Södra Finland till Transport- och kommunikationsverket. Personalen vid Enheten för tillgänglighetstillsyn överförs tillsammans med uppgifterna till Transport- och kommunikationsverket.

Avsikten är att koncentrera tillsynen över tillgänglighetskraven till en enda myndighet. Att tillsynen koncentreras gör det möjligt att ge den rådgivning och handledning och utöva den tillsyn som är bäst med tanke på myndigheternas verksamhet, medborgarnas rättsskydd och de ekonomiska aktörerna. Målet är att främja interoperabiliteten mellan tillsynen enligt webbtillgänglighetsdirektivet och tillsynen enligt tillgänglighetsdirektivet.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2025.

Behörighetsfördelning

Lagstiftningsbehörigheten för genomförandet på Åland av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2102 om tillgänglighet avseende offentliga myndigheters webbplatser och mobila applikationer (webbtillgänglighetsdirektivet) har huvudsakligen redogjorts för i landskapsregeringens lagförslag nr. 27/2017–2018 till Ålands lagting samt i Ålandsdelegationens utlåtande 4/19. Genomförandet av webbtillgänglighetsdirektivet har ansetts höra till landskapets lagstiftningsbehörighet huvudsakligen i enlighet med 18 § 1, 2

och 4 punkterna i självstyrelselagen som föreskriver om lagstiftningsbehörighet gällande lagtingets organisation och uppgifter, landskapsregeringen och under denna lydande myndigheter och inrättningar, landskapets tjänstemän samt kommunernas förvaltning och kommunernas tjänsteinnehavare.

Vissa av bestämmelserna i den landskapslagstiftning som genomför webbtillgänglighetsdirektivet är av rikslagstiftningsnatur eller anknyter till riksbehörigheten. Webbtillgänglighetsdirektivet hänvisar exempelvis till tillgänglighetsstandarder som gäller för webbplatser och mobila applikationer. Standardisering hör till rikets lagstiftningsbehörighet enligt 27 § 19 punkten i självstyrelselagen. Enligt 19 § 3 mom. i självstyrelselagen kan i en landskapslag för vinnande av enhetlighet och överskådlighet upptas stadganden av rikslagstiftningsnatur som i sak överensstämmer med motsvarande stadganden i rikslag.

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882 om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster (tillgänglighetsdirektivet) berör i sin tur ett stort antal rättsområden i självstyrelselagen för Åland. Lagstiftningsbehörigheten har huvudsakligen redogjorts för i landskapsregeringens lagförslag nr. 29/2021-2022 till Ålands lagting. Lagstiftningsbehörigheten för implementeringen av tillgänglighetsdirektivet konstaterades vara delad mellan landskapet och riket varför landskapsregeringen bedömde att det var mest ändamålsenligt att huvudsakligen implementera direktivet genom att anta rikets lag om tillgänglighetskrav för vissa produkter (FFS 102/2023) som en så kallad blankettlag inom landskapets lagstiftningsbehörighet.

Synpunkter

Landskapsregeringen konstaterar inledningsvis att konsekvenserna för Åland har utretts utförligt och på ett föredömligt sätt i utkastet till proposition. Konsekvenserna för Åland rör huvudsakligen den överenskommelseförordning som finns mellan landskapet och riket rörande skötseln av vissa förvaltningsuppgifter i landskapslagen (2019:7) om tillgängliga digitala tjänster (webbtillgänglighetslagen).

I republikens presidents förordning om skötseln på Åland av vissa uppgifter enligt landskapslagen om tillgängliga webbplatser och mobila applikationer inom förvaltningen (FFS 294/2023) föreskrivs det om överföring av vissa förvaltningsuppgifter enligt webbtillgänglighetslagen från Ålands landskapsregering till Regionförvaltningsverket i Södra Finland. De uppgifter som avses i 10 § 2 punkten i webbtillgänglighetslagen har överförts till regionförvaltningsverket till den del de gäller ingående och förenklad övervakning och teknisk tillsyn genom stickprovsurval. Dessutom har till regionförvaltningsverket överförts den behörighet i fråga om rapportering till EU-kommissionen som avses i 10 § 3 punkten i webbtillgänglighetslagen.

Landskapsregeringen anser att det samarbete som har krävts med regionförvaltningsverket för att ordna tillsynen i enlighet med ovan nämnda överenskommelseförordning har fungerat utmärkt. De föreslagna lagändringarna innebär att de tillsynsuppgifter som det bestäms om i överenskommelseförordningen behöver överföras till Transport- och kommunikationsverket. Enligt utkastet till proposition är avsikten att den utarbetade tillsynsmodellen ska fortsätta som i dagsläget genom att den nuvarande förordningen upphävs och ersätts med en ny förordning. Den nya förordningen ska träda i kraft samtidigt som de föreslagna lagändringarna.

Landskapsregeringen ställer sig mycket positiv till att den nuvarande tillsynsmodellen fortsätter. Eftersom behovet av att ändra förordningen uppkommer till följd av föreslagna ändringar rörande de statliga myndigheternas befogenheter behöver initiativet till utarbetande av en ny förordning tas av riksmyndigheterna.

Minister

Ingrid Zetterman

Rättssakkunnig

Rasmus Lindqvist

FÖR KÄNNEDOM

Lagstiftningsråd Janina Groop-Bondestam: janina.groop-bondestam@gov.fi

Konsultativ tjänsteman Kristel Englund: kristel.englund@gov.fi